

Тыва Республиканың Барыын-Хемчик кожуунунун Хонделен
муниципалдыг бюджеттиг ортумак ниити билиг школазы

Чөпшээрээни

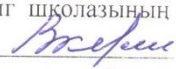
өөредилге талазы-биле
директорнун
оралакчызы

/Ооржак С.К./

« 23 » 08 2023 ч

Бадтылааны

Хонделен муниципалдыг
бюджеттиг ортумак
ниити билиг школазынын
директору

/Кенден-оол В.К./

Дукаал № 81
« 23 » 08 2023 ч

6-гы (алдыгы) класска
тыва дыл эртеминге
ажылчын программа
2023-2024 өөредилге чылы

Неделяда 2 ш
Бүдүн чылда: 68 шак

Тыва дыл болгаш чогаал башкызы
Ооржак Саида Кысыгбайовна тургускап

Хонделен 2023

Тайылбыр бижик

6-гы класстың тыва дыл эртеминге ажылчын программаны Ойдан-оол А.К., Сат Ш.Ч., Сувандии Н.Д. Тыва дыл болгаш харылзаалыг чугаа сайзырадылгазы. 5-11 классы. Күрүне стандарты. Өөредилге программалары. - Кызыл, 2008. - 88 с.деп программага даянып тургускан.

Өөренир ному Е.М.Куулар, Т.Б.Оюн, Ч.А.Сарыглар Тыва дыл ному, 6 класс. Кызыл, 2022 ч.

«ТЫВА ДЫЛ» ЭРТЕМИН ӨӨРЕНГЕНИНИН ПЛАННАТТЫНГАН ТҮҢНЭЛДЕРИ

Кол школаның (5-9 класстар) доозукчуларының тыва дылдың программанын шингээдиң алгаш, чедип алыр **бот-тускайлан түннелдеринге** дараазында чүүлдер хамааржыр:

1) кижиниң интеллектуалдыг болгаш чогаадыкчы салым-чаяанын база мөзү-бүдүш шынарларын сайзырадырынга төрөөн дылының чугулазын медресеп билири, уругларның билиг чедип алырынга ук дылдың ужур-утказын тодарадып, ону тыва чоннуң ыдыктыг, үнелиг эртинелериниң бирээзи деп билири;

2) тыва дылдың эстетиктиг үнелик медресеп билири; төрөөн дылынга ынак болгаш ону хүндүлөп, ол дээш чоргаарланыры; ону национал культураның кезээ кылдыр билип, арыг эдилээри;

3) дылдың байлак сөс курлавырын болгаш грамматиктиг аргаларын бодунуң бодалдарын болгаш сагыш-сеткилин хостуг илередирде четче ажыглап шыдаары; бодунуң чугаа-домаан хайгаарап, сайзырадып, экижидеринче чүткүлдүг болуру.

Метапредметтиг түннелдеринге (предметтен дашкаар азы ооң-биле чергелештир билип алыр харылзашкак чүүлдери) дараазында чүүлдер хамааржыр (5-9):

1) Чугаа чорудулгазының бүгү-ле хевирлерин ажыглап билири:

Дыңнаары болгаш номчууру:

- бижимел болгаш аас медээниң уткаын шын билип алыры (чугааның утказы, сөзүглелдин темазы, кол утказы; кол болгаш немелде медээ);

- аңгы-аңгы стильдерниң болгаш жанрларның сөзүглелдерин номчулганың янзы-бүрү хевирлеринге (сөзүглелден херек информацияны дилеп-тып номчууру (поисковый вид), чүгүртү азы улуг-каралап номчууру (просмотровый), таныжып номчууру (ознакомительный вид), шинчилел-сайгарылгалыг номчууру (изучающий вид)) таарыштыр ажыглап билири;

- аңгы-аңгы стильдерниң болгаш жанрларның сөзүглелдерин шын дыңнап билири; дыңнаарының янзы-бүрү хевирлерин (бир кижиниң тайылбыр чугаазындан болгаш аудио-, видеотехникадан сөзүглелдин кайы-бир кезээн шилип алгаш дыңнаары, сөзүглелдин кыска утказы-биле таныжары болгаш ону тодазы-биле дыңнаары) ажыглап билири;

- информация ап болур чүүлдерден, ооң иштинде өөредилгиг компакт-дисклерден, Интернет четкизинден; янзы-бүрү словарьлардан тайылбыр номнардан (справочниктер) болгаш электроннуг шыгжамырлардан медээлерни тып билири;

- бердинген темага материалдарны тып, системажыдып билири; херек медээлерни боду тып билири; медээлерни чаартып азы ол-ла хевээр дамчыдып билири;

- сөзүглелдерниң утка, стилистика талазы-биле онзагайларын болгаш ажыглаан аргаларының аайы-биле дүүштүрүп болгаш деңнеп билири;

Чугаалаары болгаш бижиири:

- кылыр дээн ажыл-херээниң сорулгаларын (хууда болгаш эштери-биле) тодазы-биле билип, кандыг-даа ажылды чурум аайы-биле кылып, чедип алган түннелдерин үнелеп, аас болгаш бижимел чугаага илередип билири;

- дыңнаан азы номчаан сөзүглелиниң уткаын даалга езугаар дамчыдып (планны тургузуп, уткаын чугаалап, допчулай бижип, үнелел берип) шыдаары;

- сөзүглелдин уткаын, кымга хамаарыштырганын, чугааның байдалын барымдаалавышаан, аңгы-аңгы хевирлерге болгаш жанрларга тургузуп шыдаары;

• аас болгаш бижимел чугаага бодунуң бодалын хостуг илередири, сөзүглелдин тургузуунуң негелделерин сагыыры (бодалының ужур-уткалыын, дес-дараалашкаан, харылзаалыын, темага дүүшкээн дээш о.ө.); номчаан, дыңнаан, көргөн чүүлдеринге бодунуң хамаарылгазын шын илередири;

• монолотуң янзы-бүрү хевирлерин (тоожуушкун, чурумал, угаап боданыышкын болгаш оларны холуй); диалотуң янзы-бүрү хевирлерин: (хүндүлел аянын илередир диалог (этикетный диалог), айтырыг-харыы (диалог-расспрос), чугаалажып орар кижизин чугаа чорударынче кыйгылары (диалог-побуждение), өске киж-биле бодал солчуру (диалог-обмен мнениями) дээш о.ө.) ажыглап билири;

• амгы тыва литературлуг дылда шын адалганың, лексиканың, грамматиканың кол нормаларын, стиль нормаларын херек кырында ажыглап билири; бижимел чугаага шын бижилгениң, пунктуацияның кол дүрүмнерин сагыыры;

• чугаа этикединиң нормаларын хажытпайн, чугаага киржип шыдаары; чугаа үезинде арын-шырайын болгаш шимчээшкinnerин эптиг болгаш шын алдынары;

• хүн бүрүде өөренип азы ажыл кылып турар үезинде бодунуң чугаазын хайгаарап билири; чугааның утказының болгаш шын ажыглалының аайы-биле бодунуң дылын үнелеп билири; дылында грамматиктиг болгаш чугаа частырыгларын тып болгаш эдип билири; бодунуң тургусканы сөзүглелин хоюглап азы эдип, оскерттип, делгередип билири;

• бодунуң үежилеринин мурнунга улуг эвес дыңнадыг, илеткелди кылып, рефераттың утказын дамчыдып билири; маргылдаалыг, чидиг айтырыгларны бадыткалдарга даянмышаан, шиитпирлеп билири;

2) алган билиглерин, мергежилдерин, чаңчылдарын хүн бүрүде амыдыралга ажыглап билири; төрөөн дылды өске эртемнерге билиг чедип алырының кол чепсээ кылдыр шын ажыглаары; ону өске-даа эртемнерде (даштыкы дыл, орус дыл болгаш чогаал дээш о.ө) дылдың аргаларын сайгарарына ажыглап билири;

3) долгандыр турар улус-биле харылзажып, кандыг-бир ажылды кылып тура, маргылдаалыг, чидиг айтырыглар шиитпирлээрде, эптиг чугаалажып, харылзажып билири; амыдыралчы болгаш ажыл-агыйжы чугаа үезинде чугаа культуразының негелделерин сагыыры.

6-гы классты доозуп тура, доозукчулар дараазында **предметтиг түннелдерни** чедип алыр:

• Дылдың хүлээлгелеринин дугайында, тыва дыл – Россия Федерациязында Тыва Республиканың үндезин чурттакчылары тыва чоннуң төрөөн дылы база күрүне дылдарының бирээзи дээрзин, төрөөн дыл болгаш чоннуң культуразының сырый харылзаалыг болурун, төрөөн дылдың киж-бүрүзүнүн болгаш ниитилелдин амыдыралына ужур-дузазын билири;

• тыва дылдың гуманитарлыг эртемнер аразында болгаш ниити өөредилгеде туружун болгаш ужур-дузазын билири;

• төрөөн дылдың эртем талазы-биле үндезиннерин; оларның чадаларының болгаш билиглеринин аразында харылзааларын шингээдип алыры;

• дыл эртемнин кол баазалыг билиглерин болгаш ооң кезектерин шингээдири: дыл болгаш чугаа, харылзажыр чугаа, бижимел болгаш аас чугаа, монолог, диалог болгаш оларның хевирлери; чугааның байдалы; чугаа (чугаалажыр), эртем, публицистика, албан-херек, чечен чогаал стильдери болгаш оларның жанрлары, дылы; чугааның утка-хүлээлгелеринин аайы-биле хевирлери (тоожуушкун, чурумал, угаап боданыышкын); сөзүглел, сөзүгелелдин хевирлери; дылдың кол-кол кезектери, оларның демдектери болгаш чугаага ажыглалының онзагайларын шингээдип алыры;

• тыва дылдың лексика болгаш фразеологиязының кол стилистиктиг курлавырларын, тыва литературлуг дылдың нормаларын (шын адалганың, грамматиктиг, орфографтыг, пунктуастыг), чугаа этикединиң дүрүмнерин шингээдири болгаш оларны херек кырында амыдыралга аас болгаш бижимел чугаага ажыглаары;

• дылдың кол кезектерин, дылдың грамматиктиг категорияларын танып билири болгаш сайгарары, чугаага шын ажыглаары;

• сөстүң янзы-бүрү сайгарылгаларын (фонетиктиг, лексиктиг, морфемниг, морфологтук), сөс каттыжыышкынының болгаш домактың синтаксистиг сайгарылгазын

шын кылып, сөзүглелдин тургузуунуң болгаш кол демдектериниң аайы-биле, дылдың кандыг хүлээлгелерин күүседип чоруурунуң болгаш уран аргаларны ажыглаанының аайы-биле сайгарары;

- лексиктиг болгаш грамматиктиг синонимнерни ажыглаанындан кижиниң чугаазының чечен-мерген, а чечен чогаал дылының каас-чараш, байлак болу бээр аргаларын билири болгаш чугаазынга шын ажыглаары;

- төрөөн дылдың эстетиктиг хүлээлгелерин медресеп билири, чечен чогаалдың дылын сайгарып тура, чугааның эстетиктиг талазын үнелеп билири.

Тыва дылда программанын тургузуу:

№ п/п	Темазы	Допчузу
1	Дыл – харылзажырының чугула чепсээ. Өгбе дыл болгаш төрөл дылдар дугайында билиг. Дириг болгаш өлүг дылдар. Түрк дылдар дугайында.	Дириг болгаш өлүг дылдарны ылгаар, өгбе дыл болгаш төрөл дылдар дугайында билир. Тыва дылга дөмейлешкек түрк дылдар дугайында билир. Дыл дугайында бодунуң бодалдарын илередир. Өске чоннарның дылын, культуразын хүндүлээр.
2	5-ки класска өөрөнгөн чүүлдерин катаптаары	Лексикадан: сөстүң хөй утказы. Синоним сөстөрни чугаага ажыглаары. Синтаксис болгаш пунктуациядан: сөс каттыжышкыннары. Медээ, айтырыг, кыйгырыг, домактары. Фонетика болгаш орфографиядан: ажык болгаш ажык эвес үннерни чугула демдектерин барымдаалап тодарадыры. Сөс эгезинге т-д, п-б деп ажык эвес үннерни шын бижири. Морфологиядан: чүве аттарының падежтерге өскерлири. Демдек адының чадалары. Түң болгаш дугаар сан аттары.
2.1.	Лексика болгаш чугаа культуразы	Тыва дылдың лексиказының тывылган угунуң аайы-биле бөлүктери: ниити түрк, чиңгине тыва болгаш үлегерлээн сөстөр (орус болгаш моол дылдардан). Тыва дылдың лексиказының ажыглалының аайы-биле бөлүктери: үргүлчү (ниити) ажыглалдың, кызыгаарлаар ажыглалдың болгаш ховар ажыглалдың сөстери. Мергежил сөстери (профессионализмнер), диалектизмнер. Эргижирээн сөстөр, оларның хевирлери. Чаа сөстөр (неологизмнер). Терминнер. Мергежил сөстөрүн, диалектизмнерни болгаш терминнерин кандыг байдалга, кжан хереглээрин тодарадып билири болгаш оларны чугаага чөп ажыглаары. Сөзүглелде эргижирээн сөстөрни, оларның хевирлерин, чаа сөс терни тып, оларны чугаага шын хереглээр. Хуу аттар дугайында билиг, оларның янзылары. Топонимнер, гидронимнер, антропонимнер, этнонимнер дугайында билиг. Быжыг сөс каттыжышкыннары. Сөзүглелден быжыг сөс каттыжышкыннарын тып, оларны чугаага шын ажыглаары. Словарьлар дузазы-биле сөстөрнүң тывылган угун, ажылаттынарын, диалектизмнер бе дээрзин тодарадып билири.

3.	Сөс чогаадылгазы болгаш орфография. Чугаа культуразы	Сөстөрнүн тыптыр аргалары:өске дылдардан үлегерлеп алыры;ийи состун каттышканындан,ийи состун тудушканындан, ангы-ангы сөстөрнүн каттышканындан тургустунган сөстөр болгаш оларны шын бижири.Чогаадылга кожумактарынын дузазы-билетургустунган сөстөрнү тып билири.Хураангай сөстөрнү шын адап билири.Сөстөрнүн тургустунган аргаларын тодарадып билири.Чогаадалга болгаш өскертилге кожумактарының уткаларын шын тодарадып билири.
4.	Морфология болгаш орфография. Чугаа культуразы. Кылыг сөзү	Кылыг сөзүнүн ниити утказы, морфологтут демдектери,синтаксистиг ролү. Бөдүүн, нарын, каттышкан кылыг сөстери. Нарын кылыг сөстөрнүн тургустунары болгаш оларның шын бижилгези. Кылыг сөзүнүн болур болбас хевирлери. Болбас хевирде кылыг сөстөрнүн шын бижилгези,оларның ударениезин шын сагыыры. Кылыг сөзүнүн немелде утка илередир хевирлери. Кылыг сөзүнүн залогтары Кылыг сөзүнүн видтери. Вид хевиринде кылыг сөстөрнү шын бижири болгаш чугаага шын хереглээри.
4.1.	Причастиелер	Причастиелернүн ниити утказы,домакка тодарадылга болуру. Эрткен болгаш келир үениң частиелери. Причастиелерни чувелернүн демдээн, кылдыныгның байдалын көргүзүрде ажыглап билири.
4.2.	Деепричастиелер	Деепричастиелернүн морфологтут болгаш синтаксистиг ролү. Каттышкак, кожаланчак,эрткен, үдекчи,болбас, кызыгаарлаар деепричастиелер. Деепричастиелиг бөлүглел болгаш оларга бижик демдектери. Деепричастиелернүн составтыг кылыг сөзүнүн кезээ бооп турары биле домакка кезигүн бооп турарын аңгылап билири.Домакка деепричастиелиг бөлүглелдерни аялга(үн аяны) аргазы-биле тускайлап билири.
4.3.	Наклонениелер	Наклонениелер,оларның хевирлери.Болуушкун,дужаал,даар,чөпсүнүг,кызыгаарлаар наклонениелер.Наклонение хевиринде кылыг сөстөрнүн сөглекчи болуру. Болуушкун наклонениезинин үе хевиринде кылыг сөстөрнү чугаага шын ажыглап билири.
5	Наречие	Наречие-тускай чугаа кезээ.Ооң ниити утказы, грамматиктиг демдектери. Наречиелернүн тургустунары болгаш оларны шын бижири. Наречиең бөлүктери:үениң,туруштун,сорулганың,чылдагаанның,кыл дыныг аргазының,хемчегниң.

		Наречие-биле домактарга кылдыныгның янзы-бүрү байдалдарын илередип билири. Синоним болгаш антоним наречиелерни чугаага шын ажыглаары.
6	Ат орну	Ат орну-тускай чугаа кезээ.ооң ниити утказы, морфологтут демдектери, синтаксистиг ролю. Ат оруннарының бөлүктери:арынның, айтырыгның,айтылганың.тодарадылганың,тодаргай эвес ат оруннары болгаш оларны шын бижири. Ат оруннарының падежтерге өскерлири болгаш оларны чугаага шын ажыглап билири. <i>Силер, болар</i> деп ат оруннарын хүндүлел уткалыг ажыглап билири. Мурнуда домактың утказынга дүүштүр 3-кү арынның ат оруннарын шын ажыглап билири. Домактар болгаш сөзүглелдин кезектерин ат оруннарының дузазы-биле шын харылзаштырып билири.

Өөредилгө –тематиктиг план.

6 класс -68 шак

Кичээлдин темазы	Ниити шагы	Хыналда ажыл	Чугаа сайзырадылгазы
Кириилде кичээл			
5-ки класска өөрөнгенин катаптаары			
Ниити турк лексика			
Тыва дылдын лексиказынын ажыглалынын аайы-биле бөлүктээри			
Хуу аттар			
Морфология Кылыг сөзунун утказы,бөлүктери			
Наречиенин утказы болгаш грамматиктиг демдектери			
Ат орнунун утказы болгаш грамматиктиг демдектери			
Синтаксис. Сөс каттыжыышкыны			
6-гы класска өөрөнгенин катаптаары			
Ниити			

6-гы класска тыва дылда календарь-тематиктиг план

№	Теманың ады	Онаалгазы	Шагы	Ай, хүнү		Эдилге кылганы
				план	факт	
5-ки класска өөрөнгенин катаптаары						
1	Дыл – харылзажырының чугула чепсээ. Төрөл дылдар болгаш өгбө дыл дугайында билиг.	§1Мерг 9, арын9	1	04.09		
2	Дириг болгаш өлүг дылдар. Түрк дылдар дугайында.	Дүрүмнерни номчуур	1	05.09		
3	5-ки класска дыл эртеминге өөрөнгенин катаптаары. Лексика	§2 Мергежилге 14,19	1	11.09		
4	Фонетика болгаш орфоэпия.	§3, Мерг 22	1	12.09		
5	Сөс тургузуу болгаш сөс чогаадылгазы.	§4 Мергежилге 27	1	18.09		
6	Морфология болгаш синтаксис. Грамматиктиг сайгарылганың хевирлери	§5 Мерг 31,35	1	19.09		
7	Хыналда диктант”Чайгы арыгга”	Карточка-биле ажыл	1	25.09		
8	Частырыглар-биле ажыл. Чугаа чорудулгазы болгаш чугаа культуразы. Чугаа чорудулгазының хевирлери	§6,7 Дүрүмнерни номчуур Мерг 47	1	26.09		
9	Сөзүглелдин тодаргай болгаш элдээрткен утказы	§8 Мерг 52	1	02.10		
10	Тыва дылдың словарьлары. Очулга словарьлары	§9 Мерг 58 Словарь эккээр	1	03.10		
2.Лексикология болгаш фразеология						
11	Лексика.Тыва дылдын лексиказын тывылган угунуң аайы-биле бөлүктээри. Ниити түрк лексика	§10,11 Мерг 77	1	09.10		
12	Чингине тыва сөстөр. Өске дылдан сөстөрни үлегерлеп алыры. Моол дылдан үлегерлээн сөстөр	§ 12 Мерг 82	1	10.10		
13	Кыдат дылдан үлегерлээшкиннер Төвүт дылдан үлегерлээшкиннер	§13, Мерг 97	1	16.10		
14	Орус дылды таварыштыр улегерлеттиген сөстөр	§14 Мергежилге 106	1	17.10		
15	Хыналда диктант “Монгун-Тайга”	Карточка-биле ажыл	1	23.10		
3.Тыва дылдын лексиказынын ажыглалынын аайы-биле болуктери						
16	Частырыглар-биле ажыл Тыва дылдын лексиказынын ажыглалының аайы-биле бөлүктери. Ниити ажыглалдың сөстери	§15 Мерг 109	1	24.10		

17	Ховар ажыглалдың сөстери.Эргижиэрэн сөстер: архаизм, историзмнер	§16, Мерг 116	1			
18	Чаа сөстер	10 чаа сөстер бижиир, домактар чогаадыр	1			
19	Кызыгаарлыг ажыглалдың сөстери.Диалектизмнер	§17 Мергежилге 126	1			
20	Мергежил сөстери.Терминнер.	Бир мергежилдин сөстерин бижиир, дүрүмнерни номчуур	1			
21	Жаргонизмнер. Лексиктиг сайгарылганың чуруму	Мерг 143, арын 99	1			
22	Лексикага катаптаашкын	Хыналда айтырыглар,арын 102	1			

4. Ономастика (Хуу аттар)

23	Ономастика дугайында билиг.Топонимнер. Гидронимнер	Черинернин картазын чурааш, топонимнерни бижинер.	1			
24	Кижилерниң хуу аттары. Антропонимнер. Этнонимнер.	Мергежилге 159	1			
25	ЧСК.Кызыра бижиир эдертиг «Мерген угаанныг Конфуций»	Мерг 160	1			
26	Зоонимнер. Космонимнер	Мергежилге 143	1			
27	Хуу аттарга катаптаашкын	Мерг 175	1			

5.Фразеология дугайында билиг

28	Фразеология дугайында билиг.Фразеологизмнер	§20 Мерг 176	1			
29	Синоним, антоним фразеологизмнер	§21,22 Мерг 190	1			
30	Фразеологтуг сайгарылга чуруму.Катаптаашкын	Мерг 194, айтырыгларга харыылаар	1			
31	Хыналда диктант «Делегейни эргээн Тыва»	Дурумнер катаптаар	1			

6.Морфология

Кылыг сөзү.Орфография.Чугаа культуразы

32	Частырыглар-биле ажил. Кылыг сөзүнүн утказы болгаш грамматиктиг демдектери, синтаксистиг хүлээлгези	§23 Мерг 199, дүрүм	1			
33	Кылыг сөзүнүн уткалыг бөлүктери	§24 Таблицаны номчуур, Мерг 203	1			
34	Кылыг сөзүнүн дөзү.Кылыг сөзүнүн чогаадылгазы. Морфологтуг арга	§25 Мерг 208	1			
35	Синтаксистиг арга	Мерг 213	1			
36	Бөдүүн, нарын, составтыг кылыг сөстери. Нарын кылыг сөстерииниң тургустунары	§26 Мерг 219	1			

	болгаш оларның шын бижилгези					
37	Кылыг сөзүнүн болур болгаш болбас хевирлери	§27 Мерг 224	1			
38	Кылыг сөзүнүн немелде утка илередир хевирлери. Кылыг сөзүнүн залогтары	§28,29 Мерг 234	1			
39	Кылыг сөзүнүн видтери	§30 Мерг 242	1			
40	Кылыг сөзүнүн наклонениелери Кылыг сөзүнүн болуушкун наклонениелери болгаш ооң үелери. Болуушкун наклонениезинин эрткен үези, арын, санга өскерлири	§31,32 Мерг 250	1			
41	Болуушкун наклонениезинин амгы үези. Амгы үениң кылыг сөзүнүн арын, санга өскерлири	§33 Мерг 256	1			
42	Болуушкун наклонениезинин келир үези. Келир үениң кылыг сөзүнүн арын, санга өскерлири	к/с катаптаар §34 Мерг 262	1			
43	Кылыг сөзүнүн дужаал наклонениези	§35, Мерг 267 Кс катаптаар	1			
44	Кылыг сөзүнүн даар наклонениези Кылыг сөзүнүн чөпшээрел наклонениези	§36,37 Мерг 274,277	1			
45	Кылыг сөзүнүн кызыгаарлаар наклонениези. Кылыг сөзүнүн хевирлерин аас болгаш бижимел чугаага ажыглаары	§38,39 Мерг 283	1			
46	Кылыг сөзүңге катаптаашкын. Кылыг сөзүнүн морфологтуг сайгарылгазы	Мерг 285	1			
6.Чугаа чорудулгазы. Чугаа культуразы. Наречие.Орфография.						
47	Наречие,ооң грамматиктиг демдектери, синтаксистиг хүлээлгелери	§ 41 Мерг 289	1			
48	Наречиелерниң тургустунары, шын бижири. Наречиениң тургустунар өске аргалары	Мерг 302	1			
49	Наречиениң уткалыг бөлүктери. Үениң наречиези	§ 43 Мерг. 308	1			
50	Туруштун наречиези. Кылдыныг аргазының наречиези	§44,45Мерг.315	1			
51	Чылдагаанның, сорулганың,хемчегниң наречиелери	§46,47 мерг 326	1			

АЖЫЛЧЫН ПРОГРАММАГА ЭДИЛГЕ КЫЛГАНЫНЫҢ ЧЫЛДАГААНЫ

[illegible]